

BIBLIOTEKA
KSIĘŻY MISJONARZY
CZYTELNIA TEOLOGICZNA

Sygn. 11/11

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Studia z dziejów Kościoła
i kultury katolickiej w Polsce

BIBLIOTHEKA

Congr. Miss.

Dem. Stradomienia

Signat.

Ca. 1901. III/11

Nr Invent.

_____

NASZA
PRZESZŁOŚĆ

VI

WYDAWCA: KSIĘGARNIA "CZYTELNIK"

WARSZAWA 1901

NASZA
PRZESZŁOŚĆ

VI

REDAKTOR Ks. ALFONS SCHLETZ

KRAKÓW 1957

Okladki V i VI tomu projektował
Inż. ZYGMUNT BŁASZAK

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Studia z historii i sztuki
wieloletnia praca
w polsce

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Wydawnictwo Literackie, Kraków

IV

Wydawnictwo Literackie

NOTRE PASSÉ

Études sur l'Histoire de l'Église
et de la Culture Catholique
en Pologne

Directeur: Alphonse Schletz

VI

Cracovie 1957

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Studia z dziejów Kościoła
i kultury katolickiej w Polsce

Redaktor: Ks. Alfons Schletz C. M.

VI

Kraków 1957

Wydawnictwo
Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy
Adres Redakcji: Kraków — Stradom 4

Drukarnia Związkowa, Kraków, ul. Mikołajska 13

22437

Ks. HENRYK POLWAŃSKI

POCZĘT OPATÓW klasztora kanoników regularnych w Czerwińsku¹

Początki i związana z tym kwestia erekcji klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku były już omawiane w literaturze historycznej². Dalszych natomiast jego dziejów aż do kasaty w 1819 roku, a więc obejmujących okres prawie siedmiu wieków, nie znamy. Opracowania bowiem dawniejsze, oparte na nielicznych źródłach, traktując sprawę zbyt ogólnikowo, nie dają dokładnego obrazu życia i działalności konwentu czerwińskiego³.

¹ Wykaz niniejszy oparty jest na źródłach, zebranych do przygotowywanej monografii klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku, obejmującej jego dzieje od erekcji do kasaty w 1819 r.

Autor, zmarły nagle 30 października 1948 r., napisał niniejszą pracę jako przyczynek do dziejów Czerwińska, którego monografię przygotowywał od szeregu lat. Przyczynek ten jest poważną pozycją w polskiej monasteriologii, w szczególności w historii kanoników regularnych. Wartość jego polega przede wszystkim na ustaleniu po raz pierwszy chronologii czerwińskich opatów, a to prawie wyłącznie na podstawie materiału archiwalnego, którego część dzisiaj już nie istnieje. Suchy styl zawiera za to treść bardzo istotną.

² Bachulski A., Założenie klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku. Księga pam. ku czci prof. M. Handelsmana, Warszawa 1929, s. 51—76; — Gebarowicz M., Mogilno-Płock-Czerwińsk. Studia nad organizacją kościoła w XI i XII w. Prace historyczne w 30-lecie działalności profesorskiej St. Zakrzewskiego, Lwów 1934, s. 115—174; — Likowski H., Początki kanoników regularnych w Polsce. Spr. P. T. P. N., Poznań 1929, s. 30—31.

³ Gawarecki W. H., Opis topograficzno-historyczny ziemi wyszogrodzkiej, Warszawa 1923 Wiadomości o starożytnym klasztorze kanoni-